

Zápis z valné hromady Patristické společnosti ČR, z.s.

konané dne 23. 10. 2023

Valná hromada se konala v pondělí 23. října 2023 prostřednictvím platformy Zoom při příležitosti internetového patristického semináře. Valná hromada byla svolána na 19:30 hod., usnášeníschopná byla od 20:00 hod. formou náhradního zasedání dle čl. 7.6 stanov. Jednání skončilo v 20:30 hod. Jednání valné hromady řídil tajemník společnosti Vít Hušek.

Přítomni

členové společnosti (11 z celkových 71):

Veronika Černušková, Pavel Dudzik, Markéta Dudziková, Jiří Hoblík, Vít Hušek, Lenka Karfíková,
Magdalena Marunová, Pavel Milko, Jana A. Nováková, Jana Plátová, Lucie Rathouzská.

Zájemci o členství (1): Klára Petříková

Program:

1. Zpráva o činnosti společnosti v roce 2023 a aktuality na poli patristického bádání.
2. Plán dalších aktivit a mezinárodní spolupráce, zejména patristické konference v roce 2024.
3. Registrace nových zájemců o členství.
4. Diskuse.

Hlavní výsledky jednání:

Ad 1.

Valná hromada společnosti se konala při příležitosti internetového patristického semináře, který probíhá od ledna 2021 díky iniciativě Lenky Karfíkové. Setkání jsou jednou měsíčně na platformě Zoom (v pondělí večer), program přednášek je domluvený do dubna 2024. Témata nejbližších přednášek:

20. 11. Maria Horiacha, Macarius Reconsidered: Two Attempts at Critical Revision by Mark the Monk and Diadochus of Photice
19. 2. Pavel Milko, Studium kánonů období patristiky a sněm v Gangrách
11. 3. Tomáš Machula, Ctnosti patristické a středověké
22. 4. Karolína Štauberová, Mariino ustavičné panenství (problematika kánonů Druhého konstantinopolského koncilu 553)

Lenka Karfíková znovu připomněla [youtube kanál](#) AIEP, jehož vznik před rokem iniciovala předsedkyně prof. Patricia Ciner: <https://www.youtube.com/channel/UCspmw-ieXtUfARCOTsCEwYQ>. Každý měsíc jsou zde zveřejňovány nové přednášky členů společnosti, např. v tematickém cyklu [Soul Care in Patristic Tradition: a Legacy for the 21st century](#) či [Patristic Studies and the Spiritual Traditions of Humanity](#). Po domluvě je možné se aktivně zapojit. Rovněž je možné se přihlásit k členství v AIEP, informace podá národní korespondentka L. Karfíková.

Lenka Karfíková upozornila na [youtube kanál](#) Dominikánská 8, kde jsou zveřejňovány přednášky a debaty na různá aktuální témata: <https://www.youtube.com/@dominikanska8>, mezi nimi nově také pořad [Církevní otcové](#) zatím se dvěma záznamy debat (Svatý Augustin a Klement Alexandrijský).

Informace o konferencích, které se konaly od poslední schůze:

- Ve dnech 17.–18. listopadu 2022 se v Praze konala konference *The Pattern and the Image: Insights from the Alexandrine Exegetical Tradition*. Na konferenci vystoupili členové

společnosti Marcela Andoková (Moses as the Model of a Hellenistic King in Ezekiel the Tragedian), Pavel Dudzik (Origen of Alexandria and His Use of Prov 8:22-25 LXX), Markéta Dudziková (The Image Ascending to Its Archetype according to Philo of Alexandria), Petr Havlík (Maria a Trojice: Trojiční rysy Božího obrazu v člověku u Řehoře z Nyssy), Róbert Horka (Latinské ekvivalenty termínu Logos/Verbum a ich interpretačný význam v kázňach sv. Augustína), Lenka Karfíková (Image Structure of Reality in Platonic Tradition and Its Christian Reinterpretation), Viacheslav V. Lytvynenko (From Created Realities to Prototypes: Partitive Exegesis in the Pseudo-Athanasian Disputatio contra Arium, CPG 2250), Magdalena Marunová (The Pattern and the Image in Gregory of Nyssa's Searching for the Perfect Virtue) a David Vopřada (World as an Idea and Reality: Ambrose's Concept of Creation). Sborník se připravuje k vydání.

- Ve dnech 20.–22. dubna 2023 se maďarské Nyíregyháze konala konference s názvem *Colloquium Clementinum III: Clement of Alexandria's Paedagogus*, kterou pořádali Veronika Černušková a Miklós Gyurkovics. Na konferenci vystoupili členové společnosti Veronika Černušková (Blending of the Holy Spirit and Man According to Clement of Alexandria's *Paedagogus* and *Excerpta ex Theodoto*), Vít Hušek (Plutarch in Clement's *Paedagogus*), Jana Plátová (The Significance of the Biblical Wisdom Literature in Clement of Alexandria's *Paedagogus*) a Lenka Karfíková (The Divine Play of Zeus: Time in Clement of Alexandria's *Paedagogus*). Sborník se připravuje pro nakladatelství Brill.
- Pravidelná patristická konference na římském Augustinianu, *XLIX Incontro di Studiosi dell'Antichità Cristiana*, se konala ve dnech 11.–13. května 2023 na téma *I volti di Dio nel cristianesimo antico (secc. I–IX) – The Faces of God in Ancient Christianity (1st–9th cent.)*. Na konferenci vystoupili členové společnosti Pavel Dudzik (She Who Comes to be Seen by the Human Mind: Wisdom as the Divine Mediator of Knowledge of God in Clement and Origen with Special Regard to Their Exegesis of Prov 8:22), Markéta Dudziková (The Shining Face: Gregory of Nyssa's Christological Exegesis of Moses Returning from the Mount Sinai), Magdalena Marunová (Mirror Reflecting God), David Vopřada («Vultus quoque paterni splendor est Christus»: la teologia del volto divino e umano nell'opera di Ambrogio di Milano).
- Ve dnech 20.–24. září 2024 se v řecké Kalamatě konalo ekumenické kolokvium, témat byl Nikájský koncil. Na kolokviu vystoupily členky společnosti Lenka Karfíková (*Natus, non factus: Marius Victorinus' Defence of the Nicene Faith in His Reply to Candidus the Arian*) a Jana Plátová (Clement of Alexandria on the ταυτότης of the Son / Logos and the Father / God. An example of pre-Nicene theology).
- Sborník z římské konference *From Alexandria to Nyssa: Clement and Gregory in Conversation* (říjen 2021) se stále připravuje.

Publikace z poslední doby a připravované publikace:

Nakl. Vyšehrad, Praha:

- Petr Beneš, *Kázání na hoře*, rozhlasové rozhovory o biblickém textu vedl Petr Vaďura, 2023.
- Fernando Lanzi a Gioia Lanzi, *Slovník svatých: Světci v historii, umění a lidové představitosti*, 2023.
- W. B. Oerter a Z. Vítková (eds.), *Rukopisy z Nag Hammádí 1 a 2*, reedice, 2023.
- W. B. Oerter a Z. Vítková (eds.), *Rukopisy z Nag Hammádí 6*, vyjde v lednu 2024.
- W. B. Oerter a Z. Vítková (eds.), *Rukopisy z Nag Hammádí 3 a 4*, reedice, vyjde v roce 2024.
- Augustin, *De Trinitate*, připravuje Lenka Karfíková, vyjde v roce 2024.
- Ladislav Heryán, *Rozhovory nad Lukášovým evangeliem* vedl Petr Vaďura, vyjde v roce 2024.

Nakl. Oikúmené, Praha:

- Řehoř z Nyssy, *Homilie na knihu Kazatel*, úvod a poznámky Markéta Dudziková, překlad Magdalena Marunová, 2022.
- Miroslav Šedina, *Posel hanebné zvěsti. Obraz Ježíše v Órigenově obraně Proti Kelsovi*, 2022 (vyšlo v roce 2023).
- Tertullian, *O duši*, připravuje Petr Kitzler, vyjde do konce roku 2023.
- Ambrož, *Šest dní stvoření*, připravuje David Vopřada a Magdalena Marunová.
- Órigenés, *Komentář k Janovu evangeliu*, knihy I-II, připravuje Pavel Dudzik a Markéta Dudziková.
- Řehoř z Nyssy, *O dokonalosti*, připravuje Markéta Dudziková a Magdalena Marunová.

Nakl. Krystal OP, Praha:

- Augustin, *Postní promluvy*, úvodní studie a komentář David Vopřada, překlad Pavel Koronhály a David Vopřada, 2023.
- Ambrož, *O pokání*, úvodní studie a komentář Karolína Štauberová, překlad David Vopřada, 2023.
- Ambrož, *Ráj. Kain a Ábel*, vyjde v roce 2024.
- Kyrillos z Jeruzaléma, *Katecheze II*, vyjde v roce 2024.
- Augustin, *Velikonoční promluvy*, vyjde v roce 2024.

Nakl. Pavel Mervart, Červený Kostelec:

- Mlada Mikulicová, *Křesťané v Arábii před islámem. Stopy křesťanského života ve staroarabské poezii*, 2022.
- Nil Sorský, *Život a dílo prvního ruského hesychasty*, 2023.
- *Parrésia 16* (2022) s tematickým blokem „Hereze, alternativy, odpadlíci“.

Ze slovenských a dalších nakladatelství:

- Augustín, *Komentář k Janovmu evangeliu. 1. část Jn 1–4*, vyd. Róbert Horka, Bratislava 2022.
- Róbert Horka, *Poetické dielo Sedulia (předběžný název)*, vyjde v roce 2025.
- František Kunetka, *Mysterium paschale. Studie k liturgii velikonočního třídění*, Brno: CDK, 2023.
- Lenka Karfíková, *Umění, svoboda, láska podle Augustina*, Praha: Karolinum, 2023.
- Dávid Cielontko a Filip Čapek (vyd.), *Kolektivní paměť v bibli a křesťanství. Od teoretických otázek k praktickým aplikacím*, Karolinum 2023. Obsahuje několik patristických studií:
 - Od individuální ke kolektivní paměti v Augustinových *Vyznáních* (Lenka Karfíková),
 - Spor o Ježíšovu reputaci v Kelsově *Pravdivém slově* (Dávid Cielontko),
 - Spor o starobylou moudrost. Úvahy o původu křesťanství u raně křesťanských apologetů (Radka Fialová),
 - Kolektivní paměť a koptská magie: cesta historioly ze staroegyptské magie do křesťanství (Zuzana Vítková).
- Radka Fialová, Jiří Hoblík a Petr Kitzler (vyd.), *Hellenism, Early Judaism, and Early Christianity: Transmission and Transformation of Ideas*, Arbeiten zur Kirchengeschichte 155, Berlin: De Gruyter, 2023. Obsahuje několik patristických studií:
 - God's Power and Powers in Philo of Alexandria (Jiří Hoblík),
 - The Notion of Divine Infinity and Unknowability: Philo, Clement, and Origen of Alexandria in a Polemic with Greek Philosophy (Damian Mrugalski),
 - Origen's Philosophical Theology, Allegoresis, and Connections to Platonism (Ilaria L. E. Ramelli),

- An Arithmological Metaphor for the Holy Trinity in Gregory of Nazianzus (Or. 29.2; 23.8) and Its Neopythagorean Background (Lenka Karfíková).

Vzhledem k tomu, že společnost nedisponuje žádným majetkem, zpráva o hospodaření nebyla projednávána.

Hlasování: Valná hromada schválila zprávu o činnosti za rok 2023 (všichni přítomní pro).

Ad 2.

Ve dnech února 26.–28. února 2024 se v Českých Budějovicích koná konference na téma *The Bible, the Language and the Context – Recontextualization of the Hebrew Bible in Antiquity*, hlavním pořadatelem je Viktor Ber. Příspěvky bylo možné přihlašovat do konce října 2023, nadále je možné se hlásit k účasti bez příspěvku. Plakátek je přiložen k zápisu.

Ve dnech 5.–9. srpna 2024 se v Oxfordu koná pravidelná mezinárodní patristická konference (*XIX. International Conference on Patristic Studies*). Přihlašování příspěvků je již uzavřeno, do prosince se lze přihlásit k účasti bez příspěvku. Další konference se mají vrátit do původních čtyřletých intervalů (2027, 2031 atd.).

Příští konference o Řehořovi z Nyssy bude věnována jeho spisu *Katechetická řeč* a bude se konat v USA asi za tři roky.

V září nebo říjnu 2025 se bude v Olomouci konat příští ekumenické kolokvium, tématem patrně bude eschatologie.

Příští klementovská konference se bude konat v roce 2026 v Římě, pořadatelem bude Matteo Monfrinotti. Téma je v jednání, navrženy jsou *Eklogy a Zlomky*.

Datum příští origenovské konference nám není známo, pravděpodobně to bude v roce 2025 nebo 2026.

Hlasování: Valná hromada schválila plán činnosti na rok 2024 (všichni přítomní pro).

Ad 3. Od minulé schůze projevila zájem o členství Klára Petříková. Proti jejímu přijetí nebyla na valné hromadě vznesena námitka (ve smyslu čl. 4 odst. 2–3 stanov), a tím byla přijata za členku.

Ad 4. Příští valná hromada bude svolána na podzim 2024, předběžně online po internetovém semináři. Na program bude mj. volba vedení společnosti na období 2024–28.

Zapsal Vít Hušek, v Olomouci 8. 11. 2023